

Uchwała z dnia 18 grudnia 2001 r.

III ZP 25/01

Przewodniczący SSN Teresa Flemming-Kulesza (sprawozdawca), Sędziowie SN: Jadwiga Skibińska-Adamowicz, Barbara Wagner.

Sąd Najwyższy, z udziałem prokuratora Prokuratury Krajowej Iwony Kaszczy-
szyn, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 grudnia 2001 r. w sprawie z powódz-
twa Haliny S. przeciwko Powiatowemu Urzędowi Pracy w J. o ustalenie istnienia sto-
sunku pracy, zagadnienia prawnego przekazanego postanowieniem Sądu Okręgo-
wego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie z dnia 27 kwietnia 2001 r.
[...]

„Czy art. 19 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – przepisy wprowa-
dzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz.U. Nr 133, poz. 872) a
zwłaszcza zawarte tam określenie „odpowiednio” może stanowić podstawę do sto-
sowania przez sądy dla pracowników powiatowych urzędów pracy terminów określo-
nych w przepisie art. 58 wyżej cytowanej ustawy przesuniętych o jeden rok, tak by w
miejsce wymienionego w ustawie roku 1999 stosować rok 2000 ?”

p o d j ą ł uchwałę:

**Odpowiednie stosowanie art. 58 ustawy z dnia 13 października 1998 r. –
Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz.U. Nr
133, poz. 872 ze zm.) do przejęcia urzędów pracy (art. 19 ust. 5 tej ustawy)
obejmuje również określone w tym przepisie daty.**

U z a s a d n i e

Sąd Okręgowy w Krośnie, przedstawiając Sądowi Najwyższemu zagadnienie
prawne przytoczone we wstępnej części uchwały, w uzasadnieniu swego postano-
wienia następująco zrelacjonował stan sprawy:

Powódka Halina S. domaga się ustalenia, że pozostaje w stosunku pracy z Powiatowym Urzędem Pracy w J., zawiązanym na podstawie umowy o pracę z 30 sierpnia 1991 r., zawartej na czas nieokreślony z byłym Urzędem Rejonowym w J. (na jej podstawie powódka była zatrudniona na stanowisku referenta w Rejonowym Urzędzie Pracy w J.) . Powódka kwestionowała zastosowanie do niej przepisów art. 54, 57 i 58 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz.U. Nr 133, poz. 872 ze zm.).

Strona pozwana nie uznała powództwa.

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Jaśle wyrokiem z dnia 20 grudnia 2000 r. oddalił powództwo. Sąd ten stanął na stanowisku, że na podstawie art. 19 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. rejonowe urzędy pracy stały się z dniem 1 stycznia 2000 r. powiatowymi urzędami pracy wchodzącymi w skład powiatowej administracji zespolonej, a do przejścia urzędów pracy i przekształcenia z organów administracji rządowej specjalnej w powiatową administrację zespoloną stosuje się odpowiednio przepisy art. 54, 57 i 58 tej ustawy. Zgodnie z art. 19 ust. 5 ustawy wszystkie terminy określone w art. 58 należało przesunąć „odpowiednio”, a zatem o rok.

Powódka zaskarżyła ten wyrok, a rozpoznający jej apelację Sąd Okręgowy w Krośnie powziął wątpliwość, czy określenia zawarte w przepisie art. 19 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. upoważniają zarówno kierowników powiatowych urzędów pracy, jak i sądy do przesuwania o rok terminów określonych przez ustawodawcę w art. 58 jednoznacznie i sztywno. Poważne wątpliwości budzi zdaniem tego Sądu, możliwość zmiany konkretnych terminów ustawowych. Gdyby ustawodawca chciał zsynchronizować terminy wygasania stosunków pracy z terminami reformowania wszystkich jednostek, w tym także urzędów pracy, to mógł to uzyskać przez bardziej elastyczne sformułowanie treści art. 58, a użył „sztywnej” daty. Wątpliwa jest w ocenie Sądu drugiej instancji możliwość automatycznego przesuwania terminów z art. 58 dla pracowników powiatowych urzędów pracy na podstawie użytego w art. 19 ust. 5 określenia o „odpowiednim” stosowaniu tego przepisu.

Prokurator Prokuratury Krajowej biorący udział w postępowaniu przed Sądem Najwyższym wniósł o udzielenie twierdzącej odpowiedzi na przedstawione pytanie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje:

Przekształcenia urzędów pracy związane z reformą administracji publicznej przebiegały nieco inaczej niż innych urzędów i instytucji. Przekształcenia te odbyły się w dwóch etapach. W pierwszym dokonane zostało - z dniem 1 stycznia 1999 r. - dostosowanie organizacji i obszarów działania wojewódzkich i rejonowych urzędów pracy do nowej organizacji administracji publicznej. Miało to miejsce na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz.U. Nr 133, poz. 872 ze zm.) oraz wydanego na jego podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 30 grudnia 1998 r. (Dz.U. Nr 166, poz. 1247). Na tym etapie rejonowe urzędy pracy, takie jak Urząd w J. zatrudniający powódkę, przekształciły się w powiatowe urzędy pracy. W stosunkach pracy nastąpiła zmiana po stronie pracodawcy, przy zachowaniu dotychczasowej treści stosunku pracy i podstaw zatrudnienia. Dalej idące przekształcenia odbyły się rok później i związane były z przekazaniem, zorganizowanych już w nowym kształcie, powiatowych urzędów pracy do administracji zespolonej. Ta zmiana związana była ze skomplikowanymi działaniami natury organizacyjnej i finansowej, czego wyrazem była nowelizacja ustawy z dnia 13 października 1998 r. W stosunkach pracy milczenie ustawodawcy na temat konsekwencji dokonanych przekształceń spowodowałoby stosowanie przepisów art. 23¹ KP. W ustawie z 13 października 1998 r. znalazło się jednakże uregulowanie następstw reorganizacji dla stosunków pracy. Zgodnie z przepisem art. 19 ust. 5 do przejęcia urzędów pracy, o których mowa w ust. 2-4 (czyli dokonywanego z dniem 1 stycznia 2000 r., bo taka data wymieniona jest w tych ustępach) stosuje się przepisy tej ustawy, z tym że przepisy art. 54, 57 i 58 stosuje się odpowiednio. To unormowanie tłumaczyć należy w ten sposób, że cała procedura „przejęcia” ma się odbyć w sposób uregulowany w ustawie, a przekształcenia stosunków pracy powinny zostać dokonane przy odpowiednim zastosowaniu wskazanych przepisów. Wzmianka o „odpowiedniości” stosowania tych przepisów była konieczna dlatego, że wymienione są w nich konkretne daty roku 1998 i 1999, które minęły zanim doszło do przejęcia urzędów pracy. Odpowiednie stosowanie przepisów ma miejsce wówczas, gdy z uwagi na specyfikę sytuacji, do której mają być aplikowane, to zastrzeżenie jest konieczne lub może się okazać potrzebne. Odpowiednie stosowanie może polegać na zastosowaniu przepisu (lub jego części) wprost, z modyfikacją lub nawet na odmowie zastosowania. W przypadku odesłania do odpowiedniego stosowania przepisów art. 54, 57 i 58 do pracowników urzędów pracy zastosowanie wprost jest niemożliwe z

uwagi na zamieszczone w nich daty. Niezastosowanie pozbawiłoby sensu uregulowania końcowego fragmentu art. 19 ust. 5 ustawy 1 dnia 13 października 1998 r. Pozostaje zatem stosowanie z modyfikacją, która w tym przypadku może - i powinna - polegać na przystosowaniu dat wymienionych w tych przepisach do terminów przekształceń urzędów pracy.

Z tych względów Sąd Najwyższy podjął uchwałę o treści podanej w sentencji.

=====